بیرەوەرییەکانی فەقێیەکی گومڕا (54).. شەماڵ بارەوانی

ئەوەی نوێژی نەکرد، تەنها سێ ڕۆژ مۆڵەتی پێ دەدرێت!

لەو بەشەیشدا هەر باسی ئەو دوو هێزە فەندەمەنتالیستە(ئیسلامی سیاسی+سەلەفییەتی دینی)دەکەین و لەسەر چەمکی(تۆتالیتارییەت) دەوەستین.

بێگومان تا مەلای گەورە و شێخ مەحمەدی خاڵ و مامۆستا عەلائەدین سەجادی و مەلا عەبدولکەریم مودەڕیس و نالی و پیرەمێرد و مەحوی، شێوازی ئایینداری تاکی کورد بوون و ئەوان تەفسیری ئایینیان بۆ کورد دەکرد، باوکان و مەلاکان کوڕ و کچەکانیان شیوعی و سفور و بێ لەچک نەتەوەیی و عیلمانی و هونەرمەند و تابلۆکێش بوون و هیچ یەکێك لەو مەلا ڕووناکبیر و شاعیر و نووسەر و کەڵەپیاوانە، کچ و کوڕەکانی خۆیان تەکفیر نەکرد و پێناسەی بێ ئەخلاقییان بۆ نەبڕینەوە و نەیانگوت نەورۆز جەژنی ئاگرپەرستییە و ئاگرکردنەوە حەرامە و پەیکەر و تابلۆ و مۆسیقا و مۆدێل تابۆ و گوناحن و چیرۆکی عیشقی دەروێش عەبدی کفر و دژی ئایینە.

ئەوان کورداییەتی و مرۆڤایەتی و شیعر و ئەدەب و فەلسەفە و جوانییان لێ دەچۆڕا و شیعر و هۆزانیان بۆ سروشت و نەورۆز و دڵداری و ژیان دەهۆنییەوە.

ئەفسوس فەندەمەنتالیستەکان هاتن و هەموو شتێکیان هێنایەوە سەرخانەی هیچ و ڕیسەکەیان کردەوە بە خوری و کۆمەڵی کوردیان بەرەو داخران و تاکی کوردیان بەرەو دووڕەتبوون برد و ئەوەندەی سیاسەتی بە عەرەبکردنی ناو و کولتوور و زمان و بوون و فەرهەنگی کوردیمان پێیەوە دەکەن و خەریکی بڵاوکردنەوەی ڕق و دەمارگیری ئایینین و کار بۆ ئەجێندا و پڕۆژەی نەیاری نەتەوەکەمان دەکەن، سەدا یەك کار لەسەر لایەنە ڕۆحی و ئیمانییەکەی ئایین ناکەن!

هاوڕێیەکم گوتی: لەساڵی ١٩٧٧، مۆڵەتی کتێبخانەی (هودا)مان وەرگرت بە ناوی(مەلا ئەحمەد)ەوەر کتێبخانەکەمان بە کتێبخانەی ئایینی ناسراوبوو و ناوی دەرکردبوو.

هەرچەندە کتێبخانەکەمان هەموو جۆرە پەرتووک و بابەتێکی تێدا

دەفرۆشرا. ڕۆژنامەکانی ئەو کاتەی حکومەتی عێراقمان بە دەهات و ئەمە وەکیلی (دار الوطنية للطباعة و النشر) بووین.

گوتی ڕۆژێک، حیزبی شیوعی کە هێشتا نەچووبوونە شاخ و بارەگاکەیان لە کانێسکان بوو، هاتن بۆ کتێبخانەکەمان گوتیان: ڕۆژنامەی (بیری نوێ)ی حیزبی شیوعی دەنێین بۆ فرۆشتن؟ باوکم(مەلا ئەحمەد) گوتی بیهێنن زۆر ئاساییە.

گوتی هێنایان و ئەمەیش وەک ڕۆژنامەکانی تر دەمانفرۆشت.

گوتی دواتر لای خەڵکێک، گلەیی زۆر لە باوکم کرا بەوەی کە چۆن ڕۆژنامەی حیزبی شیوعی لە کتێبخانەکەمان دەفرۆشین !

گوتی باوکم پێی دەگوتن: ئەو ڕۆژنامەیەش وەک ڕۆژنامەکانی تری عێراق، با لە کتێبخانەکەمان هەبێت، چونکە کڕیارەکانمان لە هەموو بیروباوەڕێکن و با ئەمەش هەموو بابەتێکمان هەبێت.)*

مەلای بەڕێز ئاوا باوەڕیان بە پێکەوە ژیان و بۆچوون و ئایدیای جیاواز و یەکترقبوڵکردن هەبوو.

ئەفسوس، خەریکە ئەو کرانەوە و پێکەوە ژیانە جوان و پلورالیەتە ئایینییەی کوردستان ئێستا دەکەوێتە ژێر هەڕەشە و مەترسییەوە.

بۆ ئەوەش سەیری سۆشیال میدیای کوردی بکەن. بەر لەوەی هێزە فەندەمەنتالیستەکان پێ بخەنە ناو کوردستانەوە، وەکو ئاماژەمان پێ کرد، مینبەری مزگەوتەکان و گوتاری مەلا و پیاوانی ئایینی پڕ بوون لە تەساموح و تولێرانس و جوانی و هاندان بۆ کاری چاکەخوازی و ڕەوشتی بەرز و میهرەبانی و مرۆڤدۆستی.

پیاوانی ئایینی و مەلای لە نموونەی ناڵی و مەحوی و قانع و پیرەمێرد و شێخ محەمەدی خاڵ و خانی و مەلاجزیری و مەلای گەورەی و مامۆستا عەلائەدین سەجادی و...تاد. لەپاڵ مەلایەتی، شاعیر و ئەدیب و نووسەر و کوردپەروەر و مرۆڤدۆست بوون و شیعر و هەڵبەستیان بە دڵداری و نەتەوە و نیشتیمان و سروشت و جوانی دەهۆنییەوە و مەلا عەبدولکەریم مودەڕیس کچ و کوڕەکانی هەمووی چەپ و شیوعی بوون” لەکاتێکدا زانای مودەریس لە کونجێکی ماڵە سادەکەیدا سەرقاڵی نووسینەوەی کتێبی “ڕێگای پێغەمبەر بوو” کاکە حەمەی کوڕیشی لە کونجێکی تری هەمان ماڵدا سەرگەرمی نووسینی کتێبی “لینینی مەزن بوو” نیوەڕۆش باوکی موسوڵمان و موفتی هەموو عێراق و کاکە حەمەی

کوڕی، مارکسی خاوەن قەڵەمی بە بڕشت و هزری فراوان بەیەکەوە لەسەر هەمان خوان بەدەم ساغکردنەوەی شیعرە ئەفسوناوییەکانی ناڵی و سالم و مەحوی بەرنامەی کاری هاوبەشی داهاتوویان لەسەر بەرهەمەکانی ئەم کەڵە شاعیرانە دادەڕشت"*

مەلای گەورەی کۆیە، یەکەم کەس بوو کچەکەی خۆی ناردە قوتابخانەی تێکەڵاو کوڕەکەی(مامۆستا مەسعود) بیرمەندێکی سیکۆلاریست و کچەکانی هەمووی سفوور بوون و ئێستاش نەوەکەی خاتوو(ڕەوا جەلی زادە)، هونەرمەند و تابلۆ کێشە.

ئەو مەلا ڕوناکبیر و شاعیر و نووسەر و کوردپەروەر و مرۆڤدۆست و جوانی دۆستانە، شیعر و پەخشانیان بۆ نەورۆز و دڵداری دەنووسی و کەسیان نەیگوت: نەورۆز جەژنی مەجووس(مەگوس) و ئاگرپەرستییە و دڵداری بێڕەوشتی و بەڕەڵاییە.

مامۆستا عەلائەدین سەجادی لە زانکۆی بەغدا وانەی دەگوتەوە، کە کچە خوێندەکارەکان و قوتابیی□کانی هەمووی تەنورە سەر و ئەژنۆ و لاقڕووت و سینگڕووت بوون.

هەر بەڕاستی ئەوان مەلای بیرکراوە و بیرمەند و مرۆڤدۆست و نەتەو□ پەروەر و زانست پەروەربوون.

نەک وەکو بەعزێک واعیز و بانگخواز و مەلای ئێستا جوێندەربوون(ڕێزم بۆ باشەکان). یان وەک ئەو مەلا فێندەمێنتاڵیستانەی نەک هەر ڕەفزی مرۆڤی لائیک و سیکولار و چەپ و سەربەئایینەکانی تر دەکەن، بەڵکو لە ناوخۆشیان وەک لە دوو بەشی پێشووتر ئاما□□م بۆ کرد. ئیسلامی سیاسی، ئەم حزبە ئەوەیتری لا ڕەفزە و دەڵێت: دەری بکەن لە حوجرە و سەلەفییەک لەگەڵ سەلەفییەکی تر، لەسەر بۆچوونی جیاوازی سەلەفیانەیان، قسە بە یەکتری د□□□□ن و هەڕەشەی دەمت بگرە، دەنا بە شەق دەتکەمە دەرەوە لە یەکتری دەکەن !

م□ن وتاری دەیان کاهین و واعیز و بانگخوازی تری ئاڕاستە فێندەمێنتالیستم لایە، کە لە وتار و وەعز و ئامۆژگارییەکانیان هانی تیرۆر و توندوتیژی دەدەن و جوێن بە جودابیران دەدەن و بێڕێزی و سووکایەتی بە هەموو ئەوانە دەکەن کە وەکو ئەوان بیر ناکەنەوە و دژی پێکەوە ژیان و پلورالیەتی ئایینی و فرەیی کۆمەڵایەتی و مەدەنیەت و کۆمەڵی کراوە و ئایینەکانی تر و هەموو جیاوازییەک و ئازادی خەڵک قسە دەکەن. بۆ نموونە:

دانەیەکیان، بە کۆلێژی هونەرە جوانەکان دەڵێت: کۆلێژی هونەرە قەبیحەکان.

یەکێتریان دەڵێت: زانکۆ بە مەنبەع و شوێنی فسق و فجور و بەڕەڵایی و فەسادی دادەنێت.

بانگخوازەکیتر دەڵێت: ئێزدییەکان شەیتان پەرست و گڵاو و پیسن و خۆیان ناشۆن و تا ئێوارە کاریان پێ بکە و کرێکەشیان پێ مەدە و ئێوارە کە گوتی کوا کرێکەم؟ بڵێ ئەی بە نەعلەت بیت شەیتان، بیرم چوو!.. ئەوە وەکو سوکایەتییەک وایان پێ بڵێن.

کاهینەکیتر دەڵێت: لە ئایینی زەردەشتیدا هاوسەرگیری کەسە نزیکەکان ڕێگەپێدراوە و زەردەشتییەکان لەگەڵ دایک و کچ و خوشکی خۆیان سێکس دەکەن و ئاگر دەپەرستن.

یەکێکیتریان، هێرش دەکاتە سەر خانمانی سفور و بێڕووتوقوت وەسفیان دەکات و دژی شایی ڕەشبەڵەک دەدوێت و ئاهەنگی نەورۆز بە بێ ئەخڵاقی و جەژنی نەورۆزیش بە ئاگرپەرستی پێناسە دەکات.

واعیزەکی تر دەڵێت: ئەوەی نوێژی نەکرد، سێ ڕۆژ مۆڵەتی پێ دەدرێت و پێی دەگوترێت کوڕە نوێژ بکە، کوڕە نوێژ بکە، کوڕە لەگەڵ تەمە نوێژ بکە، گەر هەر نەیکرد، دەبێت لە ملی بدرێت و سەری لە لاشەی جیابکرێتەوە.

یەکێکیتریان دەڵێت: سەلام و چاکوچۆنیکردن و چاکەکردن و جەژنە پیرۆزکردنی ئێزدی و مەسیحییەکان جائیز نییە.

دانەیەکیتریان دەڵێت: ئەو پیاوەی ڕیشی بتاشێت وەکو کچ وایە، (هەڵبەت من مرۆڤبوونم لا پێوەرە، لێرە مەبەستم مەغزای قسەی ئەو پیاوە ئایینییە سەلەفیگەرایە، کە چەندە سووک و نزم سەرنجی ژن دەدات).

وەک ئاماژەم پێ دا، لە دەرەنجامی زاڵێتی و بەربڵاوی ئەو جۆرە گوتارە چەق بەستوو و نا تۆلێرانس و پڕی لە ڕق و دەمارگیرییەی ئەو واعیز و مەلا و بانگخوازە فەندەمەنتاڵیستانە، ئەوا ئێستا خەریکە باجەکەی دەدەین و زوو نەیەینەوە هۆش خۆمان و فریا نەکەوین لەپێناو نیشتیمان و مرۆڤایەتی و پێکەوەژیان ئەوا بەدڵنیاییەوە ئەو پلورالیەتە ئایینی و کۆمەڵایەتی و پێکەوەژیان و کرانەوە جوانەی کوردستان کە سەدان ساڵە لەکۆمەڵی کوردیدا هەیە، لەناو

دچت.

سیرکن برهمی عقییتی ئو هزه کنخواز و فندمنتایستانن لسشیال میدیا چی ب کورد کردوو و چن جقاتی کوردییان تووشی ماوبرانی کردوو و ل سایی حشاماتک ل کنای جربجر و پیاوانی ئایینی و بانگخواز و کاهینکانیان، نوییک درووست بوو هرچی لگ زوق و سلیق و میزاجی نگونجتن و لگ ئایدلجیاکی یك نگرتو، سرودی پ دگیرت و پیدا هدشاخت و شاوی جون و هرشی سوکایتی ب دبات، ل گقند، هونر، شیعر، مسیقا، پیکر، تابل، فاشین، ئایین و بچوونی جیاواز …تاد.

تاکك درووست بوو، ک خاونی نفسکی زر کورت و ئایدیایکی زر مترسیناک.

تاککی تاکهند و دووو. تاکك ب سروسیما ئیم، ل فیکر و ناخدا داعش و توندو.

تاکك ب جست و ستایل و فرم مدن، ب بیرکردنو و ب عقییت دواکوتوو و کلاسیك. تاکك، ل وو ب موسیقا د حام و لژروییش لگ گرت قیدی پن، خوی نهنی ئنجام ددات. تاککی خسپن و توو و هچوو و ختهقورتن. تاککی جیقدان تنگ و ب تحمو و اا و ناجگیر. تاکك قی ل هر شتک ک پچوانی ئایدیلژیاکی ئو بت.

تاکك برگی بیستنی دوو دنووسینی داد ئحلام منسور و خاتوو مهاباد قرداغی ناگرت. ب تکست شیعرکی شرک بکس هنج دیگرت. تابلیکی ئیرتیکی فرهاد پیربا تووی دکات. لاقی ووتی مین زوقی هدستنیت. قژی ب لچکی ژن جوی دگرت. جون ب فاشین و میک ئپ ئارتست ددات.

مسیقا میزاجی تك ددات. تاکك تابی ئیرتیکی لا یکسان ب پن و شیعری مانتیك ب بایی.

ل وانگی ئو تاک توانین شواو و ئق ب بستك بوو، پیکر بت و مسیقا میزی کری. میك ئپ ئارتست و کچ مدلکان سزانین. ژن هونرمندکان دس سگن. نورز جژنی مگوس و ئاگرپرستیی. ئزدییکان گاو و پیسن. زردشتییکان داکی خیان لخیان مار دبن، کاکییکان شوشیان هین،

شیوعی و بێ دینەکان قێزەونن، پیرۆزکردنی جەژنی کرێسمس لە مەسیحیەکان کفرە.

ئەوە ئەو نەمەت و شێوازە بیرکردنەوە ناساخڵەم و تێڕوانینە هەڵەو تۆتالیتار و فاشیست و دەمارگیر و نامرۆڤانەیە، کە لەناوەڕاستی نەوەتەکانەوە لە کوردستان سەری هەڵدا و دەستی پێ کرد و بەردەوام و بە بەرنامە و پیلان بۆ لێدان لە هەناسەی پێکەوەژیان و کوشتنی گیانی لێبوردەیی، کاری لەسەردەکرێت.

تاکو تاکی کوردی پێ گۆش و لغاو بکەن و وای لێ بکەن دوو بست ئەولاتری لووتی تێڕوانین و جیهانبینیە نابیناکەی خۆی نەبینێت و بە جیاوازییەکان قەڵس و توڕەبێت و سەرودڵی بگیرێت.

★ نامەیەکی (کامەرانی مەلا ئەحمەد) تایبەت بۆ بیرەوەرییەکانی فەقێیەکی گومڕای نارد، سوپاسی دەکەم.

★ ئەو نووسینەی ناو جووت کەوانەبچووکەکەم لە وتارێکی بەڕێز(د. ئارام ڕەفعەت)وەرگرتووە.